

Értesítés az Uruguayi Keleti Köztársaság által meghozott, a skót whisky kereskedelmét érintő intézkedésekből és azt szintén érintő gyakorlatból álló kereskedelmet gátló akadályok tekintetében, a 3286/94/EK rendelet értelmében megindított felülvizsgálati eljárásról

(2004/C 261/03)

A 3286/94/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ (a továbbiakban „a rendelet”) 4. cikke értelmében 2004. szeptember 2-án panasz érkezett a Bizottsághoz.

1. A PANASZOS

A panaszt a Skót Whisky Társaság (ang.: SWA, Scotch Whisky Association) nyújtotta be 54 tagvállalata nevében, melyek mindegyike skót whisky lepárlással, elegyítéssel foglalkozik, márka tulajdonos, kereskedő, vagy exportőr, és amelyek együtt Skócia lepárló és keverő kapacitásának 95 %-át teszik ki.

Az SWA egy olyan társaság, amely a rendelet 4. cikkének (1) bekezdése és 2. cikkének (6) bekezdése értelmében egy vagy több közösségi vállalkozás nevében jár el.

2. A TERMÉK

A panasz azon skót whiskyket érinti, melyeket az 1576/89/EK rendelet rendelkezéseivel összhangban állítottak elő gabonából Skóciában, és amelyeket a Harmonizált Vámnémenklatúra 22. fejezetébe a 2208.30. HR altétel alá soroltak.

Mindazonáltal a Bizottság által kezdeményezett vizsgálat más termékekre is kiterjedhet, különösen azokra, melyekről azon érdekelt felek, melyek az alább említett határidőn belül (lásd 8. szakasz) jelentkeztek a Bizottságnál és igazolni tudják, hogy rájuk az állítólagos gyakorlatok hatással vannak.

3. TÉMA

A panasz az importált whiskyre vonatkozó uruguayi adózási rendelkezések négy különböző aspektusát érinti:

1. „Whisky”-re vonatkozó évjáratot érintő előírás

A panasz szerint a szeszes italokra vonatkozó uruguayi jövedéki adók (IMESI) az egyes szeszesitalok adóalapjának meghatározása céljából, egy ársávokból és fiktív árakból álló rendszeren alapulnak. Ezért átalányadót alkalmaznak a végleges adókötelezettség megállapítása érdekében.

⁽¹⁾ A Tanács 1994. december 22-i 3286/94/EK rendelete a nemzetközi kereskedelmi szabályok, különösen a Kereskedelmi Világszervezet égisze alatt kialakított kereskedelmi szabályok alapján a Közösséget megillető jogok gyakorlásának biztosítása érdekében a közös kereskedelmi politika területén követhető közösségi eljárások megállapításáról (HL L 349., 1994.12.31., 71. o.). A legutóbb a 356/95/EK rendelettel (HL L 41., 1995.2.23., 3. o.) módosított rendelet.

A whiskyre vonatkozó ársávokat olyan szinteken állapítják meg, hogy azzal minden hazai márka a legalacsonyabb szintű adózás alá essen. Ezzel egyidőben, Uruguay minden három évnél idősebb whiskyt kizár a legalacsonyabb ársávból. Miután az EU-rendeletek megkövetelik, hogy a whisky esetében legalább hároméves kötelező érlelésre van szükség, az uruguayi évjáratra vonatkozó követelmények az EU whiskyket kizárják a legalacsonyabb adózási kategóriából.

2. Adóelőleg megfizetése

A panasz szerint Uruguay előírja, hogy az importőrök az áruk vámértékének 80 %-os arányában előre fizessék meg az importadót. Hasonló követelmény a hazai termelőkre nem vonatkozik. Noha az adóelőleg a végleges adókötelezettségből jóváírható, az mégis negatívan hat az importőrök pénzforgalmára és rontja az importált szeszesitaloknak azok hazai megfelelőivel szembeni versenyképességét.

3. Zárjegy alkalmazása

A panaszos azt állítja, hogy azáltal is megkülönböztetik az importált termékeket, hogy megkövetelik, hogy azok piacra érkezésükkor el legyenek látva zárjeggyel, míg a hazai termékekre nem írják elő a zárjegyet.

4. Átláthatóság hiánya

Végül a panasz felveti az IMESI rendszer átláthatóságának és előreláthatóságának állítólagos hiányát, mely az ársávküszöbök és a fiktív árak gyakori változásának, illetve ezen értékek felállítására vonatkozó bármely módszertan vagy kritériumrendszer hiányának köszönhető.

4. A KERESKEDELMET GÁTLÓ ÁLLÍTÓLAGOS AKADÁLYOK

Az SWA úgy ítéli meg, hogy a 3. szakaszban leírt gyakorlatok a rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében kereskedelmet gátló akadályoknak minősülnek.

a) Whiskyre vonatkozó érlelési előírás

Az SWA azt állítja, hogy Uruguay évjáratra vonatkozó előírása olyan elbánást ír elő az importált skót whisky tekintetében, mely egyértelműen kevésbé kedvező, mint amelyet a nemzeti eredetű hasonló termékeknek nyújtanak, megsértve ezzel a GATT III. cikkének (2) bekezdését és III. cikkének (4) bekezdését.

Az SWA szerint a hároméves évjáratí előírás azzal a következménnyel jár, hogy az egyébként ilyen alacsony sávba sorolandó importált whiskyket kizárja a legalacsonyabb ársávból. Csak az importált whiskyket érinti e követelmény, mivel a szeszes italokat érintő uruguayi előírások a whisky évjáratára vonatkozóan csak két évet írnak elő. Továbbá az SWA azt állítja, hogy a whiskyre vonatkozó ársávokat olyan árszinten szabják meg, mely biztosítja azt, hogy a hazai márkák a legalacsonyabb adózásban részesülnek.

b) Adóelőleg megfizetése

Az SWA azt állítja, hogy amennyiben a szeszes italokra vonatkozó uruguayi adóelőleg-fizetési előírások megszorításokat jelentenek egyéb WTO országokból történő szeszes ital behozatalára, azok sértik a GATT XI. cikkének (1) bekezdését. Továbbá azáltal, hogy a hazai előállítás védelme érdekében belső adókat vetnek ki az importált termékekre, a kérdéses intézkedések sértik a GATT III. cikkének (2) bekezdését.

c) Zálogjegyek

Az SWA azt állítja, hogy az importált szeszesitalokra vonatkozó védjegyetételek a GATT XI. cikkének (1) bekezdését megsértve korlátozzák a termékek importját. Másik megközelítésben az intézkedések megszegik a GATT III. cikkének (4) bekezdését, amennyiben olyan elbánást biztosítanak az importált szeszes italok számára, mely egyértelműen kedvezőtlenebb, mint a hasonló nemzeti eredetű termékek számára biztosított elbánás.

d) Átláthatóság hiánya

Az SWA azt állítja, hogy az uruguayi IMESI adóügyi rendelkezések sértik a GATT X. cikke (3) bekezdésének a) pontját, amennyiben azokat az átláthatóság és az előreláthatóság állítólagos hiányának következtében nem egy egységes, pártatlan és ésszerű módon kezelik.

A rendelkezésre álló tényszerű információk, illetve a benyújtott bizonyítékok alapján a Bizottság megbizonyosodott arról, hogy a panasz elegendő prima facie bizonyítékot tartalmaz a rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében kereskedelmet gátló akadályoknak minősülő akadályok létezéséről.

5. AZ ÁLLÍTÓLAGOS HÁTRÁNYOS KERESKEDLEMI HATÁSOK

2002-ben az SWA tagjai 20 millió euró értékben exportáltak skót whiskyt Uruguayba, ezzel a latin-amerikai piacot az iparág negyedik legjelentősebb piacává téve. Az importált whisky kategóriában a skót whisky az Uruguayba importált whisky összes eladásának mintegy 90 %-át teszi ki.

A panaszos azt állítja, hogy a panasz tárgyát képező gyakorlatok hozzájárultak a skót whisky uruguayi fogyasztásának jelentős mértékű csökkenéséhez. A skót whiskynek a teljes „whisky”-piacra vonatkozó részesedése 2003 végére a 2002

végén mért és a 40 %-ot nem sokkal meghaladó értékről valamivel kevesebb mint 35 % alá esett, mivel a fogyasztók a nehéz gazdasági körülmények között áttértek az alacsonyabb árfekvésű és kevésbé megadózott hazai termékekre. A panaszos szerint, mivel az ár jelentős tényező a fogyasztó vásárlási döntésében, a skót whiskyk ellen az értékarányos ráfordítás terén elkövetett diszkriminációnak különösen negatív hatása volt.

A panaszos becsléseket nyújtott be arról, hogy amennyiben a jelenlegi évjáratra vonatkozó követelményt megszüntetnék, a válogatott olcsóbb skót whiskyk milyen lehetséges hatással lennének a bolti árakra. Számos népszerű márká bolti ára körülbelül 15 %-kal esne, növelve így azok versenyképességét számos hazai márkával szemben. Továbbá több egyéb skót whisky márká is részesülhetne az alacsonyabb ársávba történő besorolásból. Jelenleg nincs az árkülönbsétek lefaragására irányuló kezdeményezés, mivel minden skót whisky automatikusan ki van zárva a legalacsonyabb ársávból függetlenül azok első eladási árától. Ráadásul az adóelőleg és a zárjegy állítólagosan megkülönböztető alkalmazása hatással van az importált whiskyk kiskereskedelmi árára is, hátrányosan befolyásolva ez által azok piacon elfoglalt versenyhelyzetét.

Végül a panaszos az Uruguayba importált szeszes italok piaci teljesítményére általánosabban is utal, Uruguayban az egyéb olyan, nemzetközileg forgalmazott szeszesital-típusok, mint a konyak, a gin, a rum és a vodka kevés hatással voltak a piacra, különösen ha összehasonlítjuk azt a szomszédos piacokon a piaci bevezetések terén elért eredményekkel.

A Bizottság úgy véli, hogy a panasz elegendő prima facie bizonyítékot tartalmaz a TBR (Trade Barriers Regulation – Kereskedelmi Korlátokról szóló Rendelet) 2. cikkének (4) bekezdése értelmében hátrányos kereskedelmi hatásoknak tekintendő hatások létezéséről.

6. KÖZÖSSÉGI ÉRDEK

A skót whisky iparága minden évben 3,5 milliárd eurót meghaladó értékben exportál mintegy 200 piacra a világ minden táján. Több mint 10 000 embert közvetlenül foglalkoztatnak a skót whisky előállításában, miközben az Egyesült Királyság területén további 50 000 munkahely függ részben az iparágától.

A Bizottság szükségesnek ítéli meg, hogy egyenlő feltételeket biztosítsanak exportiparágaink számára harmadik országok piacain, különösen a belső adók tekintetében. A tarifális védelmet nem szabad felcserélni a nemzetközi kötelezettségvállalásokat megszegő egyéb protekcionista korlátozásokkal. Mindez különösen fontos az alkoholtartalmú italok tekintetében, mivel azokat jellemzően magas adóterhekkel sújtják a jövedéki adók és a hozzáadottérték-adó kombinációja révén.

A fentiek fényében a vizsgálati eljárás megindítása közösségi érdeknek tekintendő.

7. ELJÁRÁS

A rendelet által felállított tanácsadó bizottsággal történő kellő konzultációt követően döntést hozván, miszerint elégséges bizonyíték áll rendelkezésre a vizsgálati eljárás megindítására abból a célból, hogy megvizsgálják a vonatkozó jogi és ténykérdéseket, illetve hogy megállapítsák, hogy ez a Közösség érdekében áll-e, a Bizottság a rendelet 8. cikke értelmében vizsgálatot indított.

Az érdekelt felek jelentkezhetnek és a panasz által felvetett specifikus témákban nézeteiket, alátámasztó bizonyítékokkal ellátva, írásban ismertethetik.

Továbbá a Bizottság meghallgatja azon feleket, amelyek jelentkezésük során azt írásban kérelmezték, feltéve hogy elsődlegesen érintettek az eljárás kimenetele által.

Ez az értesítés a rendelet 8. cikke (1) bekezdése a) pontjának megfelelően kerül közlésre.

8. HATÁRIDŐ

Az ügygel kapcsolatos bármilyen információt és meghallgatási kérelmet ezen értesítés megjelenését követő 30 napon belül írásban el kell juttatni a Bizottságnak a következő címre:

European Commission (Európai Bizottság)
Directorate General for Trade (Kereskedelmi Főigazgatóság)
Mr. Ignacio Garcia Bercero, DG Trade F.2
CHAR 9/74
B – 1049 Brussels
Fax (+32) 2 299 32 64